

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 11-37, éjjel 24-88. Sörgöncim: „Délbácska” Novisad. Póstatákarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. NOVEMBER 12.

SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din, fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár; külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Rádics és Pribicevics

Végre mégis csak megtörtént az, ami ellen egy év előtt még nemcsak a leghatározottabban tiltakozott volna úgy Rádics, mint Pribicevics, hanem egyenesen becsületsértésnek vette volna mindegyik, ha valaki azt mondta volna, hogy ők ketten még egy pártban fognak küzdeni. Aki nem ismeri a speciális jugoszláv belpolitikát, az nem is tudja elképzelni, azt, hogy két ilyen halálos ellenfél, mint Rádics és Pribicevics kibékülnek és forró öleléssel pecsételik meg szövetségüket.

A Szerbek, Horvátok és Szlovének királyságának megalakulása óta olyan éles ellentét volt Rádics István és Pribicevics Szvetozár között, hogy ennek áthidalása lehetetlennek látszott. Hiszen Pribicevics Szvetozár volt az, aki Rádicsot talán még Mussolinál is nagyobb ellenségnek tekintette. Ő adta ki az Obznanát, amellyel meg akarta semmisíteni Rádicsot. Ő küldte börtönbe az akkor még horvát paraszt köztársaság vezérét börtönbe és Pribicevics elől menekült Rádics a Prpica palota falában levő lyukba, ahonnan nem valami hősi módon kellett előbujnia.

Az az ádáz harc, amelyet ez a két pártvezér egymás ellen folytatott nemcsak két párt programjának, hanem két világnézetnek a harcát jelentette. Rádics paraszt köztársaságot követelt, Pribicevics pedig, hogy letörje Rádicsot és törekvéseit, diktatúráról álmodozott. Ezzel akarta megfékezni a zagrebi köztársasági vezért. Pribicevics írta meg a receptet, amelyet azután Pasics csináltatott meg és adott be Rádicsnak. Es az orvosság használt, mert Rádics azóta megszelleldült. Megtörték egy kicsit a Prpica palota falának üregében eltöltött kellemtelen órák és jó flu lett.

Ezután is még sokszor keblemellenkedett Rádics a kormányának, de a méregfogát már kibuzták. Enéikül még fokozatosan megszelleldült. Lassanként rájött arra, hogy neki tulajdonképpen csak egy igaz barátja van: Pribicevics Szvetozár. Es a néhai diktátorjelölt tudta értékelni Rádics pálfordulását, amely ő rá nézve csak előnyöket jelenthetett. Milyen nagy átkanyarodásnak kellett azonban addig történni, míg ez a két ellentétes világnézetet képviselő pártvezér egymás karjába omlott. Minden elfogulatlan szemlélő megállapíthatja, hogy Rádics volt az, aki feladta elveit, aki olyan hirtelen jobbraátot csinált, Pribicevicsről ezt nem lehet állítani. Pribicevics talán csak a diktatori pózt hagyta el, különben azonban még ma is az, aki 1920-ban, vagy 1923-ban volt. De hol van Rádics attól a Rádicsától, akit a Prpica palota falának üregéből szedtek ki a zagrebi rendőrség emberei. Hol van az a Rádics, aki Moszkvában a szovjettel ünnepeltette magát? és aki külföldre menekült az Obznaná elől? A régi Rádics nincs már többé, megunta a harcot és nyugodtabb napokra vágyik. Es most Pribicevics Szvetozár csókjával felavatva indult meg azon az uton, amelyen egészen biztosan nem fogja befejezni politikai pályafutását. Rádicsotól már annyi mindent látunk, hogy teljességgel kizártnak tartjuk azok véleményét, akik, nagy jövőt jósolnak a paraszti demokracia klubjának, ahogy a Rádics-Pribicevics féle keveréket hívják.

A magyar reváns ellen irányul a francia-jugoszláv szerződés

A jugoszláv-francia szerződést tegnap délután 5 órakor ünnepélyes keretek között, mindkét kormány jelenlétében a szerződő felek képviselői aláírták.

A Petit Parisien jelentése szerint a jugoszláv-francia barátsági és biztonsági szerződés tíz évre szól.

Az Echo de Paris a következőket írja: Alapjában véve a francia-jugoszláv szerződés azonos a francia-román szerződéssel. Nem teremt azonban a szerződő államok között olyan szoros kapcsolatot, mint a lengyelekkel és

csehszlovákokkal megkötött szerződés az illető államokkal. A francia-lengyel és francia-csehszlovák szerződés katonai és diplomáciai téren garantálja a szerződő államok és Németország mal határait.

A francia-jugoszláv szerződés is megállapítja a szerződő felek együttműködését, de nem állapítja meg a szerződés pontos jellegét.

A francia-jugoszláv szerződés a magyar revánsot tartja szem előtt, míg a francia-csehszlovák és francia-lengyel szerződés a német reváns ellen szól.

A fenyegető fascizmus ellen védi meg Jugoszláviát a francia barátsági szerződés

Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung jólértesült körökből szenzációs információkat közöl Franciaország és Jugoszlávia összeköttetéséről, amely sokkal tágasabb körű, mint amilyenek az új barátsági szerződés hivatalos szövege feltűntet. A berlini újság szerint Jugoszlávia kötelessége a fenyegető fasizmussal szemben oly hamar, ahogy csak lehetséges, befejezni katonai előkészületeit, hogy ilyen módon készen álljon bármilyen eshetőséggel szemben. Franciaország szinte korlátlan fegyverkezési hitelt engedélyezett Jugoszláviának.

Francia cégek Jugoszlávia részére katonai műhelyek, lőszergyárak, arzenálok, repülőgéptelepek építését vették át. Szó van arról is, hogy tengeralattjárókkal és más tengerészeti anyaggal kapcsolatos megrendeléseket, amelyek angol cégeknek voltak kiadva, visszavontak és francia cégeknek bízták meg velük. A Bocche di Cattaróban már a világháború idején épült tengeralattjárókikötőt a legmodernebb elvek szerint, tengeralattjárógyárral egészítik ki, azonfelül a kikötőt olyan erősítésekkel látják el, hogy elsőrendű tengerészeti támaszpont

lesz belőle. Valószínű, hogy a jugoszláviai fegyverkezések a jövő év közepéig annyira jutnak, hogy minden eshetőségre elegendők lesznek.

Nem látszik lehetetlennek, hogy bizonyos rendelkezések, amelyeket Franciaország az utóbbi időben Németország jóvátétel számlájára tett, nem francia katonai szükségletek kielégítésére szolgálnak, hanem a jugoszláv fegyverkezést akarják előmozdítani.

A Vossische Zeitung ezzel az információval kapcsolatban erősen kikel a Daily Telegraph „tudatos kímélgzése” ellen és határozott tévedésnek mondja az angol lapnak azt az állítását, hogy a kisantant Németországgal szemben óhajt szerepet játszani. A német politika következetesen arra irányul, hogy barátságos közeledést létesítsen az utódállamokkal, ez pedig meglepően jól sikerült. Különösen Jugoszláviával éppen a legutóbb megkötött kereskedelmi szerződés következtében nagyon javult a viszony. Remélni lehet, hogy a francia-jugoszláv szerződésnek sem lesz éle Németországgal szemben.

A miniszterelnök táviratilag értesítette az összes hatóságokat, hogy az új törvényhatósági bizottságok tisztújításánál a ki nevezett tisztviselők nem vehetnek részt

Teljes megegyezés a radikálisok és demokraták között az előjáróságok választására vonatkozólag

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés tegnapi ülése szokatlan csendben és nyugalomban folyt le. A napirenden levő javaslatokat ugyszólván minden vita nélkül elfogadták a képviselők. Napirenden volt a Stipben meggyilkolt Kovacevics Mihájlo tábornok érdemeinek elismeréséről szóló törvényjavaslat tárgyalása. A javaslathoz Vujics Dimitrije földmivesszártni képviselő szövegei hozzá, aki a meggyilkolt tábornok emlékének hódolva, foglalkozott azzal, hogy éppen ma van a kilencedik évfordulója a nyugati fronton megkötött fegyverszüneti szerződésnek, amely meghozta az ország szabadságát.

— Egyesültünk, de szabadság nincs, kiáltott közbe Rádics.

— Nem mint pártember, hanem mint ennek a hazának a fia beszélek, válaszolt Vuics. Beszédének befejeztével még több kisebb

ügyet fogadott el a nemzetgyűlés, ami után az elnök azzal rekesztette be az ülést, hogy a legközelebbire írásbeli uton hívja meg a képviselőket.

Dr. Perics Ninko azon bejelentése, hogy a parlament legközelebbi ülésére írásbeli uton fogja meghívni a képviselőket, sokféle kombinációra adott alkalmat. A képviselők azt hiszik, hogy a kormány november 20. körül összehívhatja a nemzetgyűlést és beterjeszti az 1928/1929. évi költségvetést, hogy ezt akkor tárgyalás céljából kiadassák a bizottságoknak. Ezen ülés után ismét

elnapolják a nemzetgyűlést, mégpedig valószínűleg a jövő év januárjáig

a demokraták eredetileg hevesen ezen terv ellen, de azután ők is hozzájárultak a parlament ilyen hosszú szünetéhez.

A vajdasági községi előjáróság megválasztása

Tegnap délelőtt a miniszterelnökségi palotában felkereste Vukicevics Velja miniszterelnök-belügyminisztert Setyerov Szilvko dr. vajdasági képviselő és szóbelileg megindokolta a demokraták követelését a vajdasági községi előjáróság megválasztása alkalmából, azzal az írásbeli beadvánnyal kapcsolatban, amit a demokraták csütörtök este juttattak el a miniszterelnökhöz. A demokraták beadványa teljesen hasonló a német képviselőkéhez, ők szintén azt követelik, hogy a községi előjáróság megválasztásánál ne legyen szavazati joga az eddig kinevezett előjáróságnak.

Vukicevics Velja miniszterelnök megígérte Setyerov Szilvkonak, hogy azon lesz, hogy a demokraták követeléseit teljesítse.

Beogradból jelentik: A vajdasági demokrata képviselők a miniszterelnöknél történt látogatása alkalmával Vukicevics Velja miniszterelnök kijelentette, hogy a vajdasági községi választásokról szóló szabályrendeletet már nem módosíthatja, ellenben hajlandó a hatóságokat utasítani, hogy a demokrata képviselők beadványa értelmében cselekedjenek. A miniszterelnök a demokratáknak tett ígéret értelmében még a tegnapi nap folyamán távirattal értesítette az összes hatóságokat,

hogy az új törvényhatósági választásoknál a régi tisztviselők nem vehetnek részt.

Délután 6 órakor a demokrata vajdasági és a radikális képviselők együttes konferenciát tartottak, amelyen a radikálisok közül megjelent Szubotics igazságügyminiszter és Sztanovics földművelésügyi miniszter, a demokraták részéről pedig Ribár, Setyerov és Grol Milán. Az értekezleten több felszólalás hangzott el a két párt között teljes megegyezés jött létre a tisztviselők választására vonatkozólag, amely szerint a két párt jelöltjei közös listán lépnek fel a tisztújításnál. Az értekezletről kommunikát adtak ki, amely többek között a következőket mondja: A vajdasági radikális és demokrata képviselők, mint a két kormánypárt képviselői az újonnan választandó községi előjáróságok tekintetében közös együttműködésben állapodtak meg s ajánlják az ő szervezeteiknek, hogy minél szorosabb együttműködést tegyenek lehetővé.

A radikális képviselők azután elfogadták a demokrata párt álláspontját, hogy a jegyzők választásánál minden tényleges jegyzőt jelölni lehessen.

A szkupatina tegnapi ülése végén Dragicevics Nikola dr., a független demokraták nevében törvényjavaslatot terjesztett be a községi választásokról. Beszédében kiemelte, hogy a jelenlegi szabályrendelet törvénnyel kell pótolni, annál is inkább, mert a szabályrendelet hibás intézkedéseket tartalmaz. Tiltakozik az első és másodrendű polgárok minősítése ellen s Eötvös József szavaival fejezi be beszédét: „Nem azok veszélyesek, akiknek jogokat adunk, hanem azok, akiket joguktól fosztunk”.

Vukicevics Velja nem járulhat hozzá a sürgősséghez, ellenben elvben teljesen meg egyezik a javaslattal s kijelenti, hogy a kormány a legrövidebb időn belül a maga részéről is törvényjavaslatot terjeszt a ház elé a vajdasági községi választások ügyében.

Görögország is szövetséget akar Franciaországgal.

Párisból jelentik: Politisz párisi görög követ tegnap délután fél öt órakor felkereste dr. Marinkovics Voja külügyminisztert és hosszabb ideig tárgyalt vele. A tanácskozás után Politisz kijelentette a Pravda munkatársának, hogy régi barátjával, Marinkovicsal beszélgetett és ez alkalommal ama akciónak adott kifejezést, hogy megújítsák a görög jugoszláv szerződést.

Párisi diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Görögország Franciaországgal is szövetséget akar kötni. Politisz ezt a hírt megerősítette a Pravda párisi munkatársa előtt, de hozzáfűzte, hogy még nem tárgyalt erről Brianddal.

A főispán a legrövidebb időn belül elintézi a noviszádi városi választások ellen beadott fellebbezéseket

A városi tanács szombaton terjeszti fel a fellebbezéseket a főispánhoz. Nincs okunk kételkedni, mondotta a radikális párt egy számottevő tagja, hogy a főispán visszautasítja a panaszokat — Tegnap délelőtti hírek terjedtek el a városházán, hogy a főispán feloztatja az új képviselőtestületet

A városi választások ellen benyújtandó fellebbezések határideje csütörtökön délután járt le s miután eddig három panasz érkezett be, a városi tanács ma szombaton terjeszti fel a beérkezett panaszokat a főispánhoz. Nagy meglepetést keltett, hogy a radikális párt az eredeti tervtől eltérően, nem peticionálta meg Klicin Mita mandátumát. Ezt a körülményt azzal magyarázzák, hogy mindezekig nem sikerült tisztázni a kérdést, vajjon a tartományi bizottság hatósága-e a képviselőtestületnek vagy sem.

A város azon az állásponton áll, hogy a törvényhatósági bizottság önálló testület, amely nem áll semmiféle közigazgatási nexusban a tartománnyal s így nem tartja oportúnusnak, hogy ebben a kérdésben külön állást foglaljon a tartományi állandó választmánnyal szemben. Abban az esetben azonban, ha a tartományi bizottság ellenőrző jogot gyakorolhat a törvényhatósági bizottság felett, Klicin Mita, mint a tartományi bizottság elnöke le fog mondani képviselőtestületi tagságáról.

A városi választások ellen beadott fellebbezéseket kizárólag a disszidens demokraták nyújtották be, akik az egyik panaszban azzal érvelnek, hogy ők nem is disszidens demokraták, hanem Davidovics hívei, tehát a párt hivatalos frakcióját képezik, míg a Matice féle listán szereplő egyének azok, akik a pártból kiléptek s akik megalakították a disszidens csoportot.

Mandics Bozsa, aki az első fellebbezés aláírta, szerkesztőségünkhöz intézett levelében megállapítja, hogy a választásnál több mulasztás fordult elő s ennek illusztálására előadja, hogy pl. Bösszörményi Gergelyt, a demokraták egyik hívét, a választási elnök nem engedte leszávozni. Hasonló esetek fordultak elő az első szavazókörzetben is. A többi fellebbezés is több mulasztásra hivatkozik, amelyeket azonban benyújtott panaszában nem konkrétizál.

Borota Branislav dr. polgármester csütörtökön este érkezett vissza Szomborból, ahol Lukics Predrag főispánnak beszámolt a noviszádi választások lefolyásáról. A főispán tudomásul vette a jelentést s kilátásba helyezte, hogy a városi restaurációnál elnökölni fog.

A Délbácska munkatársa kérdést intézett a radikális párt egyik előkelő tagjához a főispán várható állásfoglalására a benyújtott fellebbezésekkel szemben s a következő információkat kapta:

— Nincs okunk kételkedni, hogy a főispán, mint általában, elutasítja a fellebbezéseket. Vonatkozik ez főleg arra a panaszra,

amelyet a Dotlics féle lista visszautasítása miatt adtak be. Ennek a kérdésnek a tisztázása egyáltalában nem tartozik a főispán kompetenciája elé, mert a törvényszék szuverén joga az egyes listákat elfogadni vagy visszautasítani s e tekintetben a törvényszék feltétlenül törvényszerűen járt el. Információink szerint a főispán]

a legrövidebb időn belül dönt a benyújtott fellebbezések ügyében

ugy, hogy a törvényhatósági bizottság, amely nagy és fontos feladatok várnak, a legrövidebb időn belül összeül. A mostani interregnum hosszabb ideig fentartani képtelenség volna mert a városi tanács dolgozni akar s a várható fejlesztés szempontjából olyan feladatokra vállalkozik, amelyek nem tűrnek hosszabb léleketű halasztást. Ezt a körülményt maga a főispán is belátja, aki még a megállapított határidő előtt meghozza döntését a beérkezett panaszok ügyében.

— Több oldalról kifogások merültek fel a választási főbizottság állásfoglalása miatt néhány megválasztott képviselőtestületi taggal kapcsolatban, akiknek jelölése állítólag törvényellenes volt. A megválasztott képviselőtestületi tagok közül állítólag vannak olyanok is, akik nem noviszádi illetőségűek, ezeknek megválasztása tehát semmianak tekintendő. A főbizottság azonban nem foglalt állást ebben az ügyben s a határozathozatalt az új képviselőtestületre bízta. A főbizottság ezen döntését senki sem fellebbezte meg s így nem valószínű, hogy a főispán ellentétes álláspontot foglalna el a főbizottság határozatával szemben.

— Ami a kullaszák mögötti pártközi tárgyalásokat illeti mindezekig semmi pozitívum vagy konkrét megállapodás nem merült fel. Egyelőre csak puhatólódzunk s arra felé orientálódunk, ahol a legjobb biztosítékot kaphatjuk a békés együttműködésre.

Tegnap délelőtt Borota Branislav dr. polgármester szombori tárgyalásával kapcsolatban az a hír terjedt el a városházán, hogy

a főispán feloztatja az új képviselőtestületet s kormánybiztost állít a város élére.

A főispán állásfoglalását bizonyos pártbefolyásokkal magyarázták, amelyek arról akarták meggyőzni a felettes hatóságokat, hogy az új városi képviselőtestület mai összeállításában nem végezhet produktív munkát. A Délbácska munkatársa a híresztelésekkel kapcsolatban egy befolyásos kormánypárti tényezőhöz fordult felvilágosításért, aki a következő lakonikus szavakkal cáfolta meg a kőszá híreket:

— Egy szó sem igaz az egészből!

Románia meg nem támadási szerződést ajánl Magyarországnak

Titulescu román külügyminiszter expozéja

Bukarestből jelentik: Titulescu román külügyminiszter e hónap végén a kamarában expozét tart Románia külpolitikai helyzetéről, amelynek keretében foglalkozni fog az erdélyi birtokosok kártalanítási követeléseivel. Titulescu ez alkalommal kijelenti majd, hogy Románia nem fogad el magyar részről semmi olyan javaslatot, amely a hágal döntőbírótság elé akarja vinni a földosztást. A külügyminisz-

ter ez alkalommal be fogja jelenteni, hogy

Románia hajlandó Magyarországgal meg nem támadási szerződést kötni, amelyben a két állam kölcsönösen garantálna egymás területi épségét.

Románia gazdasági szerződést is kötne Magyarországgal, mert mindezekig ez még nem történt meg.

Az egész város véleménye: **Grete Garbo és John Gilbert** nagy filmje:

Egyszer volt...!

minden eddigit felülmul!

Odzsics Milán állapota rendkívül súlyosra fordult s az orvosok attól tartanak, hogy a művész mindkét szemére megvakul

A beogradli szerelmi dráma borzalmas következményel — A beteg szemhéja összenőtt a szemgolyóval s a szerencsétlen ember már napok óta semmit sem lát

A napokban részletesen beszámoltunk arról a feltűnést keltő szerelmi drámáról, amelynek tragikus áldozata Odzsics Milán, a noviszádi Nemzeti Színház volt népszerű tagja, aki legutóbb a beogradli operett társulat élén aratott nagy sikereket. A szerencsétlen embert egy zemuni leány féltékenységi rohamában leöntötte lugkóddal s a maró folyadék a művész szemébe hatolt és rendkívül súlyos sebesüléseket ejtett rajta.

A művészt most a beogradli állami kórház szemklinikáján ápolják, ahol Nesics Milán dr. egyetemi tanár vette kezelés alá. A baj sokkal súlyosabb, mint eleinte gondolták. A vizsgálat megállapította, hogy a maró folyadék valószínűleg karbonizálta a művész szemét, miáltal

a szemhéjak formálisan összenőttek a szemgolyóval, úgy hogy a művész már napok óta semmit sem lát.

Az orvosprofesszor ugyasólván éjjel nappal Odzsics betegágya mellett tartózkodik s mindent megtesz, hogy a szerencsétlen ember legdrágább kincsét megmentsse.

Odzsics Milán egyébként a tragédia óta lelkileg is teljesen összeroppant. A mindig jókedvű és bohémtermészetű színész most apatikusan fekszik betegágyán s már ismételen hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, ha elveszti szemévlágát. Mit ér egy színész élete, ha megvakul? Ez a gondolat foglalkoztatja állandóan a szerencsétlen embert, akinek egyébként már napok óta kínzó fájdalmak vannak.

Az orvosok szinte hihetetlennek tartják, hogyan tudta a leány a folyadékot olyan hajszálnyi pontossággal egyenesen az áldozat szeme közé önteni. Ha célzott volna, akkor sem találhatta volna el pontosabban. A folyadék nem is érte az arcot, hanem kizárólag a szemet. Ennek tulajdonítható, hogy a folyadék borzalmas sebesüléseket ejtett a szerencsétlen emberen. Tegnap délelőt Nesics professzor ismét megvizsgálta a beteget s a következőket

mondotta az érdeklődőknek:

— Még mindig nem veszítettem el a reményemet, bár az állapota változatlanul súlyos.

Nem kevésbé súlyos azonban Pozsega Zlata állapota is, akinél a belső sérülések következményeképpen most tüdőgyulladás lépett fel. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a folyadék a beteg gyomorában is súlyos komplikációkat idézett elő, amennyiben a gyomorfalban gennyedés lépett fel. Pozsega Zlata azonban hőiesen viseli fájdalmait s amikor tudtára adták, hogy Odzsics valószínűleg elvesztette szemévlágát, a leány így kiáltott fel:

— Nem baj, legalább én fogom ápolni és etetni! Éjjel nappal mellette leszek. Azt hiszem, most már nem fog elkergetni!

Amikor a leányt megkérdezték, hogyan tudta a maró folyadékot az éjjeli sötétségben olyan pontosan a művész szemébe önteni, a leány így válaszolt:

— Nem az ügyességemnek tulajdonítom ezt. Itt „magasabb erők” működtek közre, hogy a folyadék eljutott rendeltetési helyére! Ugy kellett neki!

Az emberek felháborodva tárgyalták a leány cinikus magatartását, akit egyébként nem tartanak épeimájúnak. A beogradli rendőrség amint a merénylő felépül, előzetes letartóztatásba helyezi leányt.

Beogradból nyert legújabb értesüléseink szerint, a beteg művészt valószínűleg már a legközelebbi napok egyikén megoperálják. Nesics tanár ugyanis még egy utolsó kísérletet akar tenni Odzsics szemének megmentése érdekében. A beteg állapota tegnap este valamivel jobbra fordult, de miután a szemhéjak összenövése folytán a látóképesség teljesen megszűnt, a műtét elkerülhetetlennek látszik. A beteg színészt tegnap is számos barátja, ismerőse és tisztelője kereste fel, de Odzsics Milán apatikusan fekszik ágyában s csak kedvetlenül válaszol a hozzá intézett kérdésekre.

Senki nem kaphat többé szegénységi bizonyítványt

Ugy látszik, hogy Jugoszláviában már nincsenek szegény emberek

Több oldalról ismételen panaszok merültek fel, hogy a noviszádi városházán senki sem kaphat szegénységi bizonyítványt. Elmultak már az idők, amikor a szegény ember ráírhatta kérvényére hogy „Szegénység miatt illetékmentes”. Ha diákok, akik tandíjmentességért folyamodnak, szegénységi bizonyítványt kérnek a várostól nem kapták meg. Miután nap-nap után érkeznek hozzánk hasonló panaszok, kérdést intéztünk erre vonatkozólag a városháza illetékes ügyosztályánál s a következő információkat kaptuk:

— Csak az kaphat szegénységi bizonyítványt, aki évi tíz dinárnál kevesebb állami egyenes adót fizet, a személyi adón kívül. A régi magyar pénzügyi törvények nem ismernek személyi adót, a pénzügyminisztérium adóügyi vezérigazgatóságának rendelete értelmében pedig csak a II. oszt. kereseti adó tekinthető személyi adónak, tehát a munkások és tisztviselők részéről fizetendő adó nem minősíthető személyi adónak. Ebből az következik, hogy

a Vajdaságban senki sem fizet 10 dinárnál kevesebb adót, tehát senki sem kaphat szegénységi bizonyítványt.

E tekintetben csak a teljesen munkaképtelen

és vagyontalan emberek képeznek kivételt, de ezek között is alig található valaki, aki nem fizetne legalább 10 dinárt évente.

— Ezek az anomáliák csak úgy lehetne segíteni, ha az illetéktörvénnyel kapcsolatban a pénzügyminiszter legalább 100 dinárra emelné fel az adócenzust.

— Ha ez megtörténne, akkor a valóban szegénysorsu emberek is hozzájuthatnának a szegénységi bizonyítványhoz, ahogy annak idején leginkább az elszegényedett középosztály vette igénybe a szegénységi bizonyítványokat. Nagy komplikációt okoz a mai állapot a szegénysorsu szülők gyermekeinél is, akik csak akkor kaphatnak tandíjmentességet, ha szegénységi bizonyítvánnyal igazolhatják vagyontalanságukat, miután azonban szegénységi bizonyítványt nem kaphatnak, a tandíjat is meg kell fizetniük. Súlyosan érinti ez az állapot főleg azokat, akik külföldön tanulnak, vagy a belföldi egyetemekre iratkoztak be. De más téren is érezhető a mai állapot visszassága. Véleményünk szerint a munkáskamarának kellene közbejárni, hogy a pénzügyminiszter felemelje az adócenzust s hogy a szegénységi bizonyítványokat valóban azok vehessék igénybe, akik erre rászorulnak.

Előkelő francia politikusok voltak az állampapírokat hamisító Blumenstein cinkosai

Párisból jelentik: A magyar háboru előtti állampapírok hamisításának bűnügyében a legnagyobb eréllyel folyik a nyomozás. Mútan a szálak a vidékre is kiterjednek, a francia rendőrség több vidéki városba is küldött ki vizsgálóbiztosokat.

A párisi rendőrség csütörtökön három újabb házkutatást tartott, amelynek következtében több egyént letartóztatott.

A párisi rendőrség letartóztatott egy Grünwald nevű ausztriai származású, Párisban letelepedett bankárt, aki szoros üzleti viszonyban volt Blumensteinnel. Házkutatást tartottak egy Zundelevics Isain nevű lengyelinél is, aki mint titkár tevékenykedett a két Tovbini-testvér mellett. A házkutatás után Zundelevics is letartóztatott. Örizetbe vették még az egyik Tovbini barátnőjét, Lidia Magibsen orosz származású színésznőt is.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy igen sok követényt Svájcban át autón szállítottak Franciaországba.

Párisban nyilvánosságra jutottak azon tekintélyes francia politikusok nevei, akik kompromittálva vannak a Blumenstein féle hamisításban.

Renault szendőr és Deauville francia fürdőváros polgármestere is aktív résztvettek a hamisításban.

A budapesti rendőrség is megkezdte azok kihallgatását, akik felvilágosítást adhatnak arról, hogyan csempésztek ki külföldre a magyar állampapírokat, amelyekről ott lemoszták a magyar felülbélyegzést és így mint külföldi állampolgárok tulajdonait jól értékesítették. A külföldi tulajdonosok kezében levő követvényeket ugyanis valorizálva kell fizetnie Magyarországnak.

Blumenstein manipulációt minden utódállamot megkárosítottak, csak Csehszlovákia nem, mert az 1923-ban bevonja az államadóssági címleteket.

A nyomozás megállapította, hogy

a hamisítás központja Bécs volt, ahonnan egész Európára kiterjesztette működését Blumenstein.

A bécsi tőzsdén úgy tudják, hogy Blumenstein hamisításai folytán egy utódállam sem fog károsodást szenvedni, mert Blumensteinnak 15 millió dollár vagyona van, ami elegendő a kár megtérítésére. Blumenstein vagyona kérték a bűnügyi zárlat elrendelését. Az osztrák kormány is tett bűnvádi feljelentést Blumenstein ellen, mert azt hiszik, hogy bűnös manipulációt révén Ausztria is károsodott.

Magyarország kárát 25 millió pengőre teszik.

Kitüntetések, amelyeket nem lehet elzalogosítani

Szokatlan tüntetés az angol alsóházban

Londonból jelentik: Az alsóházban tegnap drámai jelenetek között egy munkáspárti képviselő bejelentette, hogy egy munkanélküli megbizta, hogy összes, a háboruban szerzett kitüntetésait adja vissza Baldwin miniszterelnöknek, mert a zálogházban nem adnak rá kölcsönt. A képviselő a ház asztalára tette le a munkanélküli kitüntetésait.

A jugoszláv-osztrák vámszerződés

Bécsből jelentik: Ausztria fel akarja emelni a jugoszláv és magyar gabona behozatall vámját. Jugoszlávia abban az esetben, ha Ausztria felemeli a jugoszláv gabona behozatall vámját, felemeli a vámot az osztrák ipari termékekre.

Hirdessen a Délbácskában!

November 17-én este 9 órakor az Odeonban

Fekete Lajos irodalmi estje a szerb-magyar kulturközeledés jegyében

az első ilyenirányú ünnepélye lesz a Vajdaságnak, ahol nemzetiségi különbség nélkül Novisad minden kulturpolgára otthon fogja érezni magát

HIREK

Tessék fellebbezni!

A legújabb noviszádi specialitás: a fellebbezési mánta. Ha valahol valamiről döntenek, azonnal fellebbeznek ellene. Nincs az a határozat, az a végzés, az a döntés, az az esemény, az az intézkedés, amelyhez nem volna ember, aki nem fellebbezne. Legutóbb a városi tanács megválasztotta a gárgyár könyvelőjét. Másnap már fellebbeztek a választás ellen, mert a könyvelő túldreg. Most egy fiatal könyvelőt választottak meg, holnap már fellebbeznek ellene, mert túlfialat. Ha középkorot választanak meg, fellebbeznek ellene, mert nem polyásbaba, ha hátulgombolós könyvelőt választanak meg, fellebbeznek ellene, mert nem százéves.

A választások sem tetszenek az embereknek. Amint az eredményt kihirdették, máris jelentkeztek a hivatásos fellebbezők. Másnap már hozták a fellebbezéseket kilőszámra. Az egyik fellebbezett azért, mert nem őt választották meg, a másik viszont azért, mert azt választották meg, akit nem kellett volna megválasztani, a harmadik azért, hogy a választott választókat nem választották meg választó választókká s ha netán új választásokat írnának ki, akkor azok fogják megfellebbezni, akiket először választottak meg, mert azokat választották, akiket először nem választottak meg.

A vádló megfellebbezi az ítéletet, ha a vádlottat felmentették, a vádlott, ha elítélték, az adós, ha fizetésre ítélik, a hitelező, ha az adóst felmentették, minden hivatalban, minden köztisztviselőnél, minden állami és közigazgatási fórumnál csak egy dologról folyik a szó: a fellebbezésről. Vannak emberek, akik egyebet sem csinálnak, csak fellebbeznek.

Tegnap is találkoztam egy ismerőssel, aki szélvészént rohant az uccán. Utána kiáltottam:

— Hová? Hová?

— Lebbezni! — ordította az ipse s utközben autóra szállt fel, hogy el ne kesse a fellebbezést.

Legjobb volna, fellebbezők ellenes fellebbező egyesületet alakítani. Szövetségbe kellene tömörülni a fellebbezők ellen. Már meg is csináltam az alapszabályokat, amelyek három szakaszból állnak:

Első szakasz: Ezentul csak lefelé szabad lebbezni, nem pedig felfelé.

Második szakasz: A fellebbezés elnevezés „lebbezés“-re változtatik.

Harmadik szakasz: Sem az allebbezés sem a fellebbezés ellen nem adható be lefelé lebbezés.

Amikor tervezetemet bemutattam barátainak, gunyosan lemosolyogtak. Másnap pedig levelet kaptam az egyesület elnökétől, amelyben megfellebbezte a fellebbezésről szóló fellebbezés elleni egyesület alapszabályait.

Természetes, hogy én is fellebbeztem a fellebbezés ellen. K. A.

1927. November 12. Szombat

Római katolikus: *Márton*. Protestáns: *Márton*. Görög keleti: *(Október 30.) Zenót*. A nap kel 6 óra 59 perckor, nyugszik 4 óra 29 perckor. A hold kel 7 óra 7 perckor, nyugszik 10 óra 43 perckor.

Időjárás: (A petrovaradtni katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az idő az egész országban megjavul, csak helyenként lesz felhős, erősebb szél és eső nélkül. A hőmérséklet nem fog lényegesen megváltozni. Noviszádon csendes, szép idő lesz, kevés felhővel. A hőmérséklet minimuma 6 C°, maximuma 22 C°.

— **Aramszünet.** E hó 13 án reggel 7 órától délután 1 óráig a Futoski put, Aerodrom, kórház, Pirosl ucca és környéke ki lesz kapcsolva.

— **A noviszádi Aeroklub bajtársi estélye.** A noviszádi Aeroklub értesíti tagjait, hogy legközelebbi bajtársi estélyét vasárnap este rendezi az egyesület helyiségeiben. Kezdeté 9 órakor.

— **A fegyverszünet kilencedik évfordulója.** Tegnap volt a világháborút befejező fegyverszünet megkötésének kilencedik évfordulója, amit Beogradban megünnepeltek. Délélt 11 órakor az esellet katonák temetőjében volt emlékünnepe, este hat órakor dr. Tyorovics Viáda a népegyetemen tartott előadást a nagy történelmi nevezetességéről. A közoktatásügyi miniszter rendelkezése az ország összes közép, elemi és szakiskolákban méltatták a nap jelentőségét.

— **Kis sz. Teréz Bacsko Petrovosze- lon.** Szép előadás keretében adta elő az iskolánövérk intézete Kis sz. Teréz életét. A nagy figyelemmel és fátalással rendezett előadás csodát mivelt, mert 3100 dinárt jövedelmezett tisztán a szegény iskolás leányok részére. A végtelen jószívű Növérk az összesen ruhakelmét vásárolták s maguk varrják meg a száználomra méltó szegény leánykáknak a ruhájándékot, hogy a kegyetlen tél borzalmait ellen megvéde őket az életnek megmentésé. Itt említjük meg, hogy mindzentek napján a temető bejáratánál Orszgyányi Géza tanító is gyűjtést rendezett a szegény iskolás fluk részére s az 1300 dinárból 30 flu kap téli meleg harisnya és lábbel ajándékot.

— **A „Fruskagora“ turistaegyesület kirándulásai.** A „Fruskagora“ turista egyesület szombaton és vasárnap több társas kirándulást rendez a Fruskagorára. Az első csoport szombaton 18 órakor indul vonattal Rakovácig vagy Beccsinig, onnan Zmajevácra, illetve Ozovijera Sztojanovics Branko vezetése alatt. A második és harmadik csoport vasárnap reggel 5, illetve 6 órakor indul hajón Kamenicáig. Petrovaradintól az Iregi Vénácig vasárnap reggel 8 óra 30 perckor autóbussz közlekedik, amely aznap este visszatér. A kamenicai katolikus templomtól reggel 6 óra 35 és 7 óra 35 perckor indul autóbussz Paragovóig. Menetdíj Petrovaradintól az Iregi Venacig tagok részére 15, nem tagok részére 20 dinár, Kamenicától Paragovóig tagok részére 7, nem tagok részére 10 dinár. Tagsági igazolványok felmutatása kötelező. Az erdőben tilos tüzet rakni. A Teszterára csak előzetes engedély alapján szabad kirándulni. A Tresnjevacra a kirándulás tilos.

E hó 12—13 án az ODEON-ban:

A fekete kalóz

attrakciós, végig színezett film 7 felv.

Douglas Fairbanks
a főszerepben.

— **Megjelent a „Hadialbum“.** Nagyszabású háborús emlékmű hagyta el a napokban a sajtót, Popovics Andra alezredes Hadialbuma (1914—1918), amely szerb, horvát, francia és angol nyelven jelent meg. Az album az egész világháború történetét foglalja magában s szöveg közzött 2650 illusztrációt közöl. A hatalmas emlékalbum ára kötetenként 750 dinár, állami intézmények részére 700 dinár. A nemzetgyűlés eddig ezer kötetet rendelt meg. Megrendelések a „Szavska Banka“ hoz (Beograd) intézendők. Érdekes megemlíteni, hogy az 5000 kötetben megjelenő mű előállításai költsége 3 millió dinárt emésztett fel.

— **Anglia hősi halottai.** Londonból jelentik: A Morningspost írja, hogy az angol haditengerészet és szárazföldi háborús vesztesége nem 900.000 halott, amint eddig hítek, hanem 1,069.825 amint azt most megállapították.

— **Nagy tűz volt csütörtökön délután Temerinben.** Csütörtökön délután két órakor nagy tűz ütött ki Temerinben. Egy hat éves kis gyerek játszás közben eldobta a gyufát a szalmakazal mellett, amitől az tüzet fogott s néhány pillanat alatt az egész kazal lángokban állott. Bozókai János portáján keletkezett a tűz, ahol a szalmakazalon kívül szénát, pelyvát, szarát, tüzfát s minden éghető anyagot elhamvasztott. Innen átcsapott a tűz Samu József gazda portájára, ahol szintén mindent elhamvasztott. Ugyancsak kárt okozott Pásztor János portáján is, ahol a kerítés égett el. A házakban miután cserépszindellyel vannak fedve, a tűz kárt nem okozhatott. A tűzoltóság azonnal a helyszínén termett a közösi fecskendővel, s csak az ő erőmegfeszítésének köszönhető, hogy a tűz a nagyszéiben tovább nem terjedt s nagyobb kárt nem okozott. Az elhamvadt takarmányfélék tüzelőanyagok, valamint a mellék épületek értéke ötvenezer dinárra tehető.

— **Hármas ikrek.** Kraljevóából jelentik: A zsicsai járásban levő Szamailima községben, Vojnovics Jacsim szegénysorsu földmives felesége hármas ikreket szült, két leányt és egy fiút. Érdekes hogy az asszony eddig háromszor szült és mindháromszor ikreket, míg most negyedszer hármas ikreket szült. A gyermekek — az első ikrek kivételével — mind életben vannak és egészségesek.

Ma, szombat este nagy

disznótoros vacsora

a „Csokotta“ vendéglőben, melyre ezuton hivom meg tisztelt vendégeim és jóismerőseimet. Elsőrendű tamburazenel Tisztelettel

Herbst Péter, vendéglős

Darányi-telep III. csoport 233.

— **Négyezer méternyi magasságban végzett érdekes gyakorlatokat tegnap délelőtt egy iskola repülőgép.** Tegnap délelőtt a noviszádi repülőterőről egy iskolagép szállt fel, amely csakhamar 4000 méternyi magasságra emelkedett. Az uccán csoportosuló emberek csodálkozva nézték a kis fekete pontocskát a levegőben, amely az emberek legnagyobb bámulatára hirtelen megállt a levegőben s szinte mozdulatlanul lebegett egy helyen. A laikusok sehogyan sem tudták megmagyarázni ezt a szokatlan mutatványt, amikor egy repülőgép arról világosította fel az embereket, hogy az iskolagép 4000 méternyi magasságban elállította a motort, hogy megállapítsa az ellen-szél erejét és az atmoszférikus viszonyokat s csak a legminimálisabb sebességgel lebegett a levegőben. A földről persze úgy látszott, mintha a gép mozdulatlanul, egy helyen állt volna meg. A repülőgép egyébként közel egy óra hosszatt tartózkodott a levegőben, majd ismét leereszkedett és simán leszált a repülőtéren.

— **Vesztett macska.** Bacsko Petrovoszeloról jelent tudósítónk, hogy a kültéri leányiskolánál egy kóbor macska néhány libát és egy kutyát megmárt. Azután az iskolába tévedt, ahol Celmár Erzsébet takarítónőt szintén megbarapta. A libák elpusztultak s a cigányok megették, de mikor a kutya is megdögölt, kitudódott, hogy a macska vesztett volt. Celmár Erzsébetet és a cigányokat a noviszádi Pásztor intézetbe szállították.

— **Egy apáca megmentett 68 gyermeket a tűzhaláltól.** Londonból jelentik: A Reuter ügynökség táviratozza az északamerikai Bernadnilleiről, hogy az oitani árvaházban nagy tűz tört ki az egyik hálószobában amelyben 68 gyermek volt. Amikor senki sem mert a gyermekek segítségére menni, az egyik apáca ment a hálóba és kimentette a 68 gyermeket.

— **Sondermayer, indiarepülő előadása a Népegyetemen.** Sondermayer Tádé, az indiarepülő, a jövő szerdán, november 16-án előadást fog tartani a városbáza nagytermében, a népegyetem rendezésében, az aviatikáról. A belépés díjtalan.

KRAXNER-VENDÉGLŐ — DARÁNYI-UJTELEP 1.

Vasárnap, november hó 13-án és a következő vasárnapokon a noviszadi 7-ik gyalogezred délután 4 órától reggelig hangversenyez

Katona-Zenekara

Fekete Lajos irodalmi estje

november 17-én este fél 9 órakor az Odeonban a szerb-magyar kulturközeledés jegyében az első ilyenirányú ünnepélye lesz a Vajdaságnak, amelyen Noviszád minden kultur-polgára kellemes néhány órát tölthet.

A vajdasági kulturigényeket tulszárnyaló nívós műsor keretében a következők működnek közre:

Vasziljevics Zsárkó, ismert szerb író és költő, aki saját szerzeményeiből ad elő.

Földesdy József megnyitóbeszédet tart, amelynek keretében ismerteti fogja Fekete Lajos költészetét, azonkívül: irodalom a film szolgálatában címen erre az alkalomra írott tanulmányát fogja felolvasni.

Somogyi Pál: két Fekete verset szaval.

Ungvári Lajos tanár és zongoraművész 7-nállo zongoraszámmal lesz fényes eseménye az estének.

Fekete Lajos: saját költeményeit olvassa fel.

Csuka Zoltán: Kassák verseiből fog előadni.

Magyar Zoltán zeneszerző, legújabb szerzeményű énekes drámáját fogja elszavalni llin zongorakísérete mellett. Végül pedig

Polyakovics Baba urleány ismert nemescsengésű énekeivel fogja szórakoztatni az estély közönségét.

Jegyek az Odeon pénztáránál az előadás előtt. Páholj 20, a többi jegyek ára 10 dinár.

Nagy körvadászat Csében. Megírjuk, hogy Pavle herceg Csében résztvett körvadászaton, amelyen rajta kívül dr. Reis és számos diplomata is résztvett. A körvadászaton összesen háromszáz nyul került terítékre.

Lustig Lajos váltóüzletében f. hó 10-én a következő sorsjegyek nyertek: 10000 din. 73463 - 4000 din. 20497 24584 - 2000 din. 16579 43155 107203 — 500 din. 2643 658 659 670 695 12204 217 235 238 8612 14522 16522 558 20576 27526 532 31628 658 688 693 32642 650 34642 643 37218 38922 969 989 998 43108 160 45848 894 46582 47381 393 57905 941 956 997 59815 870 62444 66935 947 962 996 71404 489 75338 390 76851 878 82618 640 665 87420 430 90318 95378 98238 103360 363 389 107809 820 861 867 111416 418 458 112137 142 161 167 514 120511 509 518 282 121302 314 341 347 122004 123498 — Fenti nyeremények kifizetnek azonnal készpénzben vagy pótsorsjegyekben.

Véres bosszú. Nisből jelentik: Az Alekszinác-Raxany orságot közelében borzalmasan megcsönkített holttestet találtak, amelyről megállapították, hogy Arangyelovics Milorád negyven éves bukomanovai földmivel azonnal. A megindított nyomozás Milanovics Kosztadin és felesége személyében kiderítette a gyilkosokat, akik beismerték tettüket. Milanovics és felesége azért ölték meg Arangyelovicsot, mert az négy hónap előtt erőszakal a lakására vitte Milanovicsnét és hónapokig nem engedte haza. Az asszonynak a múlt héten sikerült hazaszöknie és ekkor elmondia férjének, hogy Arangyelovics elrabolta. Ekkor határozta el, hogy megöli Arangyelovicsot.

Zita excsászárné öccse házasodik. Párlsból jelentik. Lignieresben, a Bourbonok ősi kastélyában tartja meg Xavér, Pármái herceg, Zita excsászárné öccse esküvőjét Bourbon — Lignieres Madelaine grófnővel, a legszükebb családi körben.

Hát aztán miért akar elválni, Mihály bácsi?

— Örültség miatt, tekintetes uram.

— Hát szegény felesége megörült?

— A feleségem? Dehogyan. Én, amikor elvettem ..

Biztos lehet benne.

— Addig nem megyek férjhez, amíg egy olyan férjet nem kapok, akinek nagyon könnyű megdézseni.

— Ne féljen, asszonyom; csakis olyat kaphat.

SPORT

Évzáró házi országúti kerékpárverseny

a futaki országúton holnap, vasárnap délután 1/2 órakor: Versenyszorrend:

1. 40 km. házi bajnokság.

2. 1000 m. sprint I. oszt. versenyzők részére.

3. 1000 m. sprint II. oszt. versenyzők részére.

4. 1000 m. sprint III. oszt. versenyzők részére.

5. 1000 m. sprint nők részére.

6. 1000 m. sprint törpék részére (14 éven aluliai).

7. 2x1000 m. sprint ifjúságnak.

A díjak Express, Leofánovics és Hegedüs kerékpárüzletek kirakataiban megtekinthetők.

Díjkiosztás 1927. november 19-én este 8 órakor az egyleti helyiségben megtartandó tea és táncestélyen.

Tiszteletdíjakat eddig az egyesület titkára a következőktől vette át: Lazarevics, B. Fischer, Paja St. Jakovljevics, Gy. Ivkovic, Kojov, Gerold, Achilles, Teofanovics kerékpár keresk., Schlanger butor keresk., D. Polyakovics, Lövenberg füvegkeresk., Antonics bőrkereskedő, Express kerékpár keresk., Plevna cukorkagyár, Láppy V. és Fischer-féle bazár fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

Szombaton taggyűlés este 8 órakor az egyleti helyiség nagytermében, bejárat Laza Koszticsa ucca 22. a nagy kapun.

Ismételve figyelmeztetjük összes tagjainkat, hogy a főkapitány ur ama rendelkezését, hogy a kormányt elengedni nem szabad, mindig jobbra hajtani, gyorsan nem szabad hajtani és az összes előírt felszerelés meglegyen, betartásuk, mert ellenkező esetben a mai naptól minden Achilles tag az egyleti háziszabályok szerint a legszigorubbán lesz megbüntetve.

A főtitkár.

A Postás Atlétikai klub hírei: Vasárnap folyó hó 13 án tréningmérkőzést tart a PAK pályán. A mérkőzés kezdete fél 10 óra. Felkértek a következő játékosok, hogy a pályán pontosan megjelenjenek: Huszár, Petrovics, Paul, Demmer, Novacek, Balázs, Burai, Kiss, Mtkus, Gregec, Szekeres, Szilágyi, Berg I, Berg II, Herczog, Sili, Nagy, Folkmann, Hadadi, Gutwein, Alekszi, Henn, Herche, Labanc, Mihely, László. Indoktalanul történő kimaradás nem fog figyelembe vételni.

Az intéző.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, november 12.

Budapest (555.6) 11: Gramofonhangverseny. 16.45: Előadás a Studióból. „Kis Lord”. Vigjáték három felvonásban. Irta: Burnett Hudgson. 19: Az Operabáz „Parasztbecsület” és „Sylvia” előadása. 22.10: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs (517.2, 577) — Grác (257.1) — Innsbruck (294.1) — Klagenfurt (272.7) 10.45, 18.30: Kamarazene.

Berlin (483.9, 566) — Königswusterhausen (1250) — Stettin (236.2) 17: Szórakoztató zene. 22.30: Tánczene.

Bern (411) 13.30, 16, 22.05. 22.30 — 24: Zene.

Breslau (322.6) — Gleiwitz (250) 16.30, 20.10, 21: A házi zenekar hangversenye.

Milanó (315.8) 17: Szórakoztató zene. 21: U. Giordano: „Marcella” című operájának közvetítése. 23: Jazz band.

München (535.7) — Nürnberg (303) 16: Mozart-hangverseny. 19.30: Énekhangverseny. 20.30: Tarka-est. 22.30: Tánczene.

Prága (348.9) 16.30, 20.10, 21, 21.30, 22.25: Hangverseny.

Róma (450) 17.15: Zenekari hangverseny.

Zagreb (310) 13.15: Gramofonzene. 17.30: Tánczene. 20.30: Isztrial est. 20.30 Könnyű zene.

TÖZSDE

1927 november 11

A dinár árfolyamai

Budapest 10.00 — 10.06 (pengőben), Berlinben 7.34—7.36, Bécsben 12.40—12.46, Londonban 2.76, Milanóban 32.45—32.50, Prágában 58.92.50—59.42.50, Newyorkban —, Triesztben 32.25—32.75.

Zürich

Páris 20.36.75, London 25.26.—, New-York 518.55, Brüsszel 72.27.5, Milanó 28.16, Amsterdam 209.15, Berlin 123.65, Bécs 73.15, Budapest 90.82.50, Szófia 3.74.5, Prága 15.37.—, Varsó 58.20, Beograd 9.13, Bukarest 3.21.

Beograd

London 276.35, Páris 222.13, New-York 56.65, Zürich 10.94.—, Milanó 305.25, Prága 168.05, Berlin 13.525, Bécs 8.08, Budapest 9.95, Bukarest 22.93.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, uj, 77—78 kg-os d. k. kötés 287.50 287.50, bácskai, 78—79 kg-os, d. k. kötés 287.50—290, bácskai, Tisza, 80 kg-os, d. k. kötés 292—293, f-bácskai 79.80 kg. d. k. kötés 290—290.—, bánáti, d. k. kötés 282.50—285, szerémi, 78-79 kg-os, d. k. kötés 287.50—290.—. Rozs, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 280—290. Arpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kötés 245—250, bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 265—270, szerémi, 65-66 kg-os, d. k. kötés 245—250, macedoniai, eredeti d. k. kötés 202—202. Zab, bácskai, d. k. kötés 220—225, szerémi, d. k. kötés 220—225. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 217.50—220, bácskai, uj, min. garant. d. k. kötés 185—187.50, bácskai, fr. vagon Sisak d. k. kötés 230—230, bácskai, XII-I. d. k. kötés 195—197.50, bácskai, uj, III—IV. d. k. kötés 217.50—220, bácskai, uj, V. d. k. kötés 222.50—225, bánáti száritott, Kovin parlás d. k. kötés 212.50—215, bánáti, d. k. kötés 215—215.—, bánáti, XII-I. Vrsac vidéki d. k. kötés 195—197.50, szerémi, öreg, duplikát d. k. kötés 217.50—220, szerémi, uj, min. gar d. k. kötés 185—187.50, szerémi, uj, XII-I. d. k. kötés 195—197.50, szerémi, száritott d. k. kötés 210—212.50 Buzaliszt, bácskai, nullás gg. és g d. k. kötés 410—420.—, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 390—400, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 370—380, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 310—320. bácskai, 6.5 sz. kenyérliszt d. k. kötés 280—285, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 250—260, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 195—200. Buzakorpa, bácskai jutazsákban, d. k. kötés 170—175.—, szerémi, buza, jutazsákban d. k. kötés 170—175.—, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175.—, szerbiai, jutazsákban, d. k. kötés 165—165. Bób, bácskai, uj, 2-3% fehér, d. k. 360—370, szerémi, fehér 2—3 százalékos, d. k. kötés 360—370, fehér, uj, kézzelválogatott, d. k. kötés 380—385. Dara, buza, bácskai, d. k. kötés 430—440. Irányzat: változatlan.

Forgalom: 1 vagon buza, 31 vagon tengeri, 1 vagon liszt, 2 vagon korpa.

Novisadi értéktőzsde

7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 82.50, kínálat 83.50, 2 és fél százalékos hadikártérítési kölcsönkötvény, kereslet 400, kínálat 402.—. Iparbank, kereslet 142. Városi Jódfürdő kínálat 50. Kötés nem történt.

MAKULATURA PAPIR

oicsón kapható a

„Délbácska” kiadóhivatalában
Trg Oslobođenja 3. (Wagner-palota) az udvarban

Ujdonság! SHIMMY-TOBOGGAN Ujdonság!

(Hullámcsuszóvasut)

a mai naptól kezdve csak rövid időre Novisadon, a törvényszéki palota mögött.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

KERESLET

KIFUTÓFIUKAT fizetéssel, azonnal felvesz Braća Vučkov, Kralja Petra 6. szám. 3618-1-5

KISEBB HAZ, esetleg FELHÁZ kerestetik megvételre. Cimeket a kiadóba 3626-1-3

KERESEK egy KÉTSZOBÁS-KONYHAS vagy egy szoba, előszoba és spejz-ből álló lakást. Cimeket ármegjelöléssel a Delbacska kiadójába kerek. 3627-1-3

KIADÓ

LAKÁS, 2 szobás és mellékhelyiségekből álló, kiadó Almaška ul. 2. szám alatt. 3617-1-5

Egy különálló KIS VILLA, mely áll 2 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből, parkettás, olcsón kiadó. Cara Dusan u. 23. sz. 3658-2

MAKULATURA PAPIR olcsón eladó a kiadóban (Wagner-palota.)

ALLÁST KERES

Szerb-magyar LEVELEZŐ, ki már önállóan vezetett irodát, szerény fizetéssel állást keres. Cím: Mihajlo Humann, Novisad Mušickog 20. 3659-1-3

ELADÁS

SZÉNA, slavoniai, kicsinyben és vagon-tételben kapható. Kertész, Safari-kova ulica 31. 3650-1-4

FÜSZERKERESKEDÉS, berendezéssel eladó Laze Kostića ul. 28. Weisz. 3654-1-2

ROHITSCHI és más ásványvíz-lerakat kereskedők részére Čeliković Testvérek, Novisad. 3590-1-2

VEGYES

KERÉKPÁROMAT gyári szám 2617. városi szám 1888. ellopták, aki tud róla valamit, értesítsen. Cervész Gyula, Madjarska 51.

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMAN SÁNDOR

HIRDETÉSEK

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy Njemačka ul. 17. szám alatt, saját házamban a „Vig tűzoltó”-hoz cím alatt vendéglőt, teljesen ujonnan berendezve és a n. é. közönség minden igényeit szem előtt tartva, november 8-ikán megnyitottam és szombaton, folyó hó 12-én

disznótoros vacsorával

kapcsolatban hivatalosan is megnyitom, amelyhez a n. é. közönséget és ismerőseimet ezuton is meghívom. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását.
Szücs Ferenc vendéglős, Njemačka ul. 17.

NOVOSADSKA KREDITNA ZADRUGA
előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET
Dudarska (Epres) u 18.

Működését újlag megkezdette. Elfogad betéteket magas kamatozással. Heti betétek 5 dinártól felfelé. Folyósít kölcsönöket váltóra és betáblázásra.

Üzletnapok:

Minden kedden délután 5-7 óra.
Minden csütörtökön délután 5-7 óra.
Minden vasárnap délelőtt 10-12 óra.

Az igazgatóság.

Ma, szombat este nagy

disznótoros vacsora

a Polgári Lövőde Peikert-féle vendéglőjében, melyre jóismerőseimet és t. vendégeimet tisztelettel meghívom. A zenét Rigó Jancsi közönséget zenekara szolgáltatja.

Peikert Ferenc vendéglős, Futoski put 77

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy f. hó 13-án, vasárnap este 8 órától nagy

Krizantém-Estélyt rendezek

az ujonnan átalakított nagyteremben, melyre a n. é. közönséget, jónarátaimat és ismerőseimet meghívom. Zenét a budisavai jónevű zenekar szolgáltatja. — Jó borok, hideg és meleg ételekről gondoskodva.

Számos látogatást kér: **Dropka Ferencné vendéglős**, Darányi-telep 54.

5 szobás urilakás

teljesen új berendezése eladó. Érdeklődni:
Novi Sad, Miletićeva ul. 22.

Ma, szombat este nagy

disznótoros vacsorát

rendezek, melyre t. vendégeimet és jóismerőseimet ezuton hívom meg. Kötő italokról gondoskodva. Tisztelettel: **Kiss András vendéglős**. (A tengerészlaktanyával szemben)

Ügynököket, képviselőket

keres Jugoszlávia minden városa és községe részére, mely legalább 2000 lakóssal bír, nagy zagrabi intézet. A képviselőknek állandóan kell tartózkodni az illető helyen s a képviselőt mint állandó mellékeresetet nagyon egyszerű, szép és könnyű üzlet részére vállalni. Szakértelem nem szükséges, a jelentkezők lehetnek állami nyugdíjasok és magánhivatalnokok is, akik jó összeköttetésekkel rendelkeznek. Személyi adatokkal ellátott ajánlatok „Trajna zarada” jellegével a következő címre küldendők: **Jugosloveniko Rudolf Mosse d. d. Zagreb, Zrinjevac 20.** Minden helységben egy képviselőt alkalmazunk.

Kiadó

öt irodahelyiség a Tőzsdepalotában. A helyiségek azonnal elfoglalhatók együttesen, vagy külön 2 szoba vagy 3 szoba. Közelebbi feltételek a Tőzsde titkárságánál megtudhatók.
3663-1

Figyelem! Ma szombat este Halló!

Disznótoros vacsora,

amelyre ezuton bátorodom jónarátaim és ismerőseim figyelmét felhívni. Elsőrendű zenekar és jó italokról gondoskodva van Polgári családok találkozó helye. Szolid árak. Tisztelettel **Weisz Antalné** vendéglője a „Sportistákhoz”, Ustavka (Alkotmány) u. 42. Abonensek felvételnek.

1 szoba-konyha

500-tól, 2. szoba-konyha 800 tól kiadó. Cím:
Ügynöknél, Jevrej-ka ul. 4.

Sült malac turós csuszával

lesz ma este vacsorára, vasárnap délelőtt pedig villásreggeli lesz a **Maros féle** vendéglőben, Futaki ucca 71. szám alatt.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapirokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

14 karátos aranyárut,

órákat stb. igen olcsón vásárolhat

Krausz Samu ékszerész

és órásnál Novisad, Kralja Petra u. 7. szám.
Tegyen próbát!

Legrégibb

KEZTYÜ és HARISNYA

szaküzlet

FISCHER J. és FIA

Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BŐRKEZTYÜ különlegességek, ugyanott FÜZŐK

mérték szerint is készíttetnek.